

Oplegvel Opinienota

Portefeuille R. van Doorn
Auteur F. Noordberger
Telefoon 5113400 E-mail: noordbfc@haarlem.nl
WZ/OGV Reg.nr. 2011/136797
Bijlagen: nota
B & W-vergadering van 31 mei 2011

Onderwerp
Antwoord motie ‘Aanpak achterstallig onderhoud’

DOEL: Opinie vormen.

Op 14 april 2011 is de nota met scenario's over het beheer en onderhoud (10/114149) besproken in de commissie Beheer. Het college kiest voor uitvoering van scenario 2, waarbij met de berekende middelen het achterstallig onderhoud zoveel mogelijk wordt ingelopen. Dit wordt mogelijk gemaakt door onderhoudsprojecten sober uit te voeren, vervanging uit te stellen en de levensduur op te rekken. Vervolgens is in de Raad van 21 april 2011 motie 15a aangenomen, die luidt:
'Op korte termijn een vierde scenario uit te werken waarbij het achterstallig onderhoud tot 2018 ieder jaar wordt ingelopen en dit ter bespreking voor te leggen aan de commissie Beheer.'

Hierbij leggen wij aan de commissie een uitwerking van een vierde scenario ter bespreking voor. Het standpunt van het college is om scenario 2 uit te voeren omdat de uitwerking van dit scenario naar onze mening overwegende voordelen heeft boven scenario 4.

B&W:

1. Het college geeft de B&W-nota vrij voor verdere bespreking
2. Het college spreekt zijn voorkeur uit om scenario 2 uit te voeren.
3. De betrokkenen ontvangen daags na besluitvorming informatie over dit besluit
4. Het college bespreekt de nota met de commissie Beheer

Opinienota

Onderwerp: Antwoord motie ‘Aanpak achterstallig onderhoud’

Reg. nummer: WZ/OGV 2011/136797

1. Inleiding

De afgelopen drie jaar is het achterstallig onderhoud van de openbare ruimte behoorlijk ingelopen. Dit is zichtbaar op straat. Het grootste deel van de hoofdinfrastructuur voor auto en fiets is of wordt binnenkort aangepakt, de binnenstad is aanzienlijk verbeterd, vele woonwijken zijn van nieuwe openbare ruimte voorzien, vele bruggen zijn verbeterd of aangelegd, parken zijn of worden vernieuwd, etc. De waardering van de openbare ruimte door de Haarlammers neemt ieder jaar toe, zie de omnibusonderzoeken 2007-2011. In cijfers uitgedrukt is de terugloop van het achterstallig onderhoud € 83 miljoen in 2007 naar € 64 miljoen in 2010. Het gewenste niveau van achterstallig onderhoud is berekend op ca. € 30 miljoen (zie rapport Oranjewoud).

Door de bezuinigingen zal het jaarlijkse onderhoudsbudget dalen van € 36 miljoen^[1] in 2010 naar € 26 miljoen in 2013. Dit betekent een structurele vermindering van het beschikbare budget met € 10 miljoen per jaar.

Voor het onderhoud van de hele openbare ruimte exclusief riolering is echter een budget nodig van € 39 miljoen (zie rapport Oranjewoud). Het onderhoudsbudget dat vanaf 2013 beschikbaar is, ligt daar ver onder. Alleen als na 2013 extra geld beschikbaar komt kan het achterstallig onderhoud het eveneens door Oranjewoud berekende gewenste niveau van ca. € 30 miljoen bereiken.

De centrale vraag is dus:

‘Hoe kan met veel minder budget toch zoveel mogelijk worden voldaan aan de afspraak om het achterstallig onderhoud in de stad op termijn niet opnieuw te laten oplopen?’

Het antwoord is gegeven in de nota ‘Scenario’s beheer en onderhoud’ (10/114149) waarin drie onderhoudsscenario's voor de komende twee jaar staan beschreven. Het college heeft de voorkeur voor scenario 2: ‘Portemonnee centraal’. Van alle scenario's wordt in dit scenario het achterstallig onderhoud tot 2018 het meest ingelopen. Dit wordt bereikt door alleen technisch noodzakelijk onderhoud uit te voeren. Wel is het nadeel dat op basis van de huidige inzichten het achterstallig onderhoud na 2013 weer gaat oplopen.

Dit was voor de raad aanleiding om op 21 april 2011 motie 15a aan te nemen:

“Op korte termijn een vierde scenario uit te werken waarbij het achterstallig onderhoud tot 2018 ieder jaar wordt ingelopen en dit ter bespreking voorleggen aan de commissie Beheer”.

2. Kernvraag aan de commissie

Het college vraagt de commissie zijn voorkeur uit te spreken voor één van de volgende alternatieven:

A. Scenario 2, portemonnee centraal;

B. Scenario 4, portemonnee centraal met spreiding budget tot 2018.

---

^[1] Het onderhoudsbudget was in 2010 ongeveer € 36 miljoen. Op basis van het rapport Oranjewoud “Herijking normbudgetten” zou € 39 miljoen nodig zijn om het areaal op het bestaande niveau te onderhouden. Het verschil van ongeveer € 3 miljoen wordt veroorzaakt doordat vanaf 2007 geen extra budget beschikbaar is gesteld voor areaaluitbreiding en indexatie (antwoord op CDA-motie).

3. Effecten en voor- en nadelen van scenario 2 en 4

De twee scenario's worden onderstaand nader omschreven inclusief de voor- en nadelen.

3A. Scenario 2: portemonnee centraal

Het kenmerk van dit scenario is dat het achterstallig onderhoud maximaal wordt ingelopen door het maximaal oprekken van de technische levensduur en alleen technisch noodzakelijk onderhoud te doen. Daarnaast wordt in het dagelijks onderhoud overgeschakeld van frequentiegestuurd naar beeldgestuurd onderhoud².

Het voordeel van scenario 2 is dat in 2013 het achterstallig onderhoud sterk is ingelopen: van € 83 miljoen in 2007 naar ca. € 35 miljoen in 2013. Dit betekent een daling van het achterstallig onderhoud met bijna € 50 miljoen (58%) in zes jaar.

Daarnaast kunnen in dit scenario de huidige aanbestedingsvoordelen worden benut waardoor met hetzelfde geld naar verhouding meer kan worden gedaan. Zie de gele lijn in de figuur op pagina 3.

Met de berekende budgetten en de kennis van nu zal het achterstallig onderhoud tussen 2013 en 2017 echter weer oplopen met € 25 miljoen tot ongeveer € 60 miljoen.

3B. Scenario 4: portemonnee centraal met spreiding budget tot 2018

De uitgangspunten hiervan zijn gelijk aan die in scenario 2. Het effect van dit scenario is dat het achterstallig onderhoud vanaf heden tot 2018 nagenoeg niet afneemt..

Het verschil met scenario 2 is dat het tot 2018 beschikbare budget wordt gespreid over alle jaren. In 2013 is dus evenveel onderhoudsgeld beschikbaar als in 2017 en het achterstallig onderhoud is nagenoeg gelijk. Zie de rode lijn in de figuur op pagina 3.

Het voordeel van scenario 4 is dat de huidige bezuinigingen (aflopen onderhoudsbudget van € 36 naar € 26 miljoen) gestand blijven.

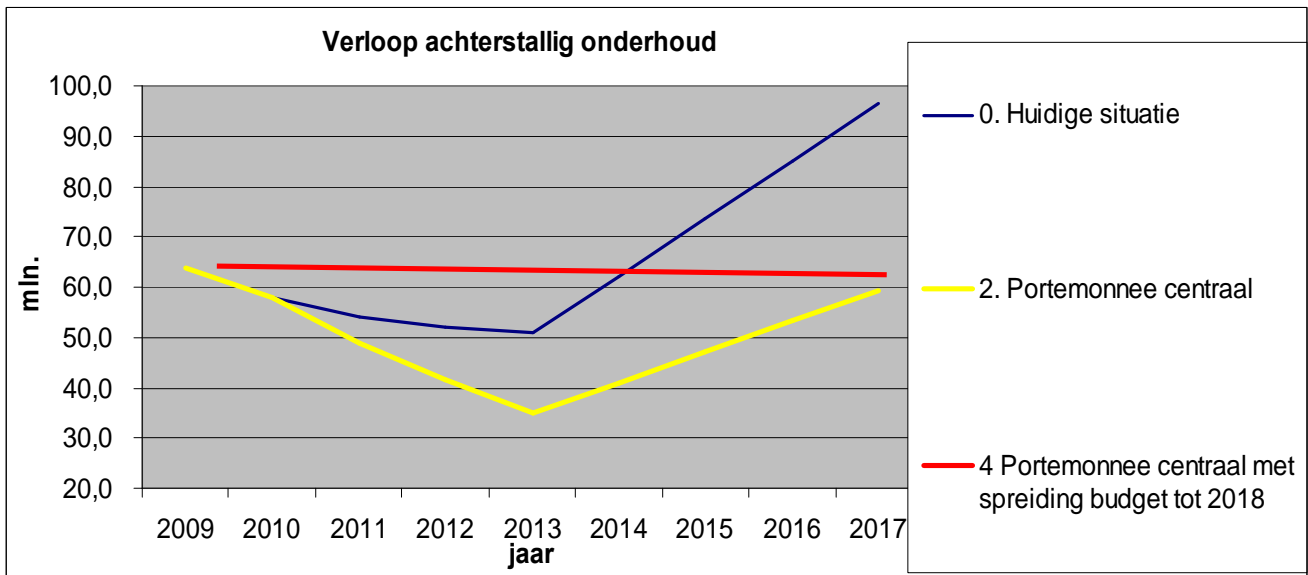
De nadelen van scenario 4 zijn:

- door spreiding van onderhoudsbudgetten naar de latere jaren wordt geen gebruik gemaakt van het financiële voordeel dat de huidige gunstige aanbestedingsmarkt biedt waardoor met hetzelfde budget meer kan worden gedaan;
- veel onderhoudsprojecten worden naar een later tijdstip verschoven terwijl nu al over de concrete uitvoering is gecommuniceerd;
- het achterstallig onderhoud zit gedurende een langere periode op een niet acceptabel niveau en wordt nauwelijks ingelopen. Volgens berekening zal het achterstallig onderhoud in 2017 hoger zijn dan € 60 miljoen en ook hoger dan berekend voor scenario 2. Hierbij tekenen wij aan dat snelheid en gevolgen van degeneratie van onze openbare ruimte niet altijd goed zijn in te schatten;
- er bestaat een hoger risico op aansprakelijkheidsstelling als gevolg van achterstallig onderhoud dan in scenario 2.

Voor een schematische toelichting van de financiële effecten van de twee scenario's zie bijgevoegd plaatje.

---

² Hierbij is bepaald welk beeld gewenst is (er wordt alleen geveegd als er rommel op straat ligt) in plaats van het onderhoud in frequentie uit te voeren (er wordt standaard geveegd ook al ligt er niets).

3C. Standpunt college

Het college heeft het standpunt dat tot en met 2012 scenario 2 gevolgd dient te worden.

De argumenten hiervoor zijn:

- In de huidige aanbestedingsmarkt is het relatief voordelig om onderhoudsprojecten aan te pakken en wordt hier maximaal op ingezet. Met het spreiden van de budgetten naar de latere jaren volgens scenario 4 wordt geen gebruik gemaakt van dit voordeel. Hierdoor is in scenario 4 het absolute niveau van het achterstallig onderhoud in 2017 hoger. Ook is de totale hoeveelheid achterstallig onderhoud in de periode tot 2018 groter en is bij scenario 4 meer kans op degeneratie van onze openbare ruimte.
- De projecten waarover reeds is gecommuniceerd met de stad worden bij uitvoering van scenario 2 niet vertraagd.

Met de strategische beheervisie die nu wordt gemaakt is het vanaf 2012 voor college en raad beter inzichtelijk aan welke knoppen moet worden gedraaid om de beschikbare middelen zo effectief mogelijk in te zetten³.

4. Vervolg

In de Kadernota 2011 is een meerjarenbeeld gepresenteerd op basis van vastgestelde ombuigingen en taakstellingen. De raad besluit op 27 – 30 juni over de kadernota.

De inhoudelijke implicaties van de keuze worden verwerkt in de komende strategische

beheervisie met beheer- en onderhoudsplannen die voor de Kadernota 2012 gereed zijn.

³ Hierbij dient te worden opgemerkt dat bij sommige projecten toch meer wordt gedaan dan alleen het technisch noodzakelijke onderhoud. Oorzaken hiervan zijn onder meer toezeggingen uit het verleden, afspraken in het kader van participatie en het verwezenlijken van bepaalde beleidsdoeleinden.

Haarlem

Gemeente Haarlem

Rob van Doorn

Wethouder duurzaamheid, wijken en mobiliteit

Retouradres: Stadhuis, Postbus 511 2003 PB Haarlem

Aan de leden van de commissie Beheer

Datum 6 juni 2011
Ons kenmerk 2011/136797
Contactpersoon F. Noordberger
Doorkiesnummer 5113400
E-mail noordbfc@haarlem.nl
Bijlage(n) oplegvel en opinienota 136797
Onderwerp Antwoord motie 'aanpak achterstallig onderhoud'

Geachte leden,

Met deze nota informeer ik u over de uitwerking van de motie over de aanpak van het achterstallig onderhoud die in de raad van 21 april 2011 is aangenomen. Deze motie is ingediend naar aanleiding van de bespreking van de nota met scenario's over het beheer en onderhoud in de commissie van 14 april.

De motie luidt:

'Op korte termijn een vierde scenario uit te werken waarbij het achterstallig onderhoud tot 2018 ieder jaar wordt ingelopen en dit ter bespreking voor te leggen aan de commissie Beheer.'

Hierbij leg ik aan de commissie de uitwerking van een vierde scenario ter bespreking voor.

Het standpunt van het college is om scenario 2 uit te voeren omdat de uitwerking van dit scenario naar onze mening voordelen heeft boven scenario 4.

De voordelen van scenario 2 zijn dat bij investeringen nu kan worden geprofiteerd van de gunstige aanbestedingsmarkt, dat het achterstallig onderhoud in 2018 iets lager is en dat de risico's op aansprakelijkheidsstelling kleiner zijn.

Voor de volledigheid wijs ik u er op dat op dit moment wordt gewerkt aan het opstellen van een beheer- en onderhoudsvisie met bijbehorende strategische beheerplannen. Voor de Kadernota 2012 is aldus een adequaat instrumentarium voor de lange termijn beschikbaar die uitgaat van de daadwerkelijke onderhoudsbehoefte.

Graag bespreek ik de nota met u in de commissievergadering.
Met vriendelijke groet,

Rob van Doorn